

Vanda Juknaitė
/ tariamas iš tamsos
/ pokalbiai su vaikais

Vanda Juknaitė

tiriamas iš tamsos

POKALBIAI SU VAIKAIS

 Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla

Trečias leidimas

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama ši kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt.

ISBN 978-9986-39-495-2

© Vanda Juknaitė, 2012

© Apipavidalinimas, Romas Orantas, 2007

© Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2012, 2023

Džingui
Gyčini
Jonui

Turėčiau parašyti šios knygos išangą, tačiau
neįstengiu. Nuščiūvimas tapo man vieninte-
le galima laikysena šios tikrovės glėbyje.
Viską pasakys vaikai.

Turėčiau parašyti knygos išangą, tačiau neįstengiu.

Nuščiūvimas tapo man vienintele galima
laikysena šios tikrovės glėbyje.

Viską pasakys vaikai.

Knyga apie tai, ko neįmanoma išvengti. Nedrįstu sakyti –
ji skirta suaugusiems. Daugybė suaugusių
žmonių niekada nesuauga.

Gyventi ir išreikšti neretai yra priešingi dalykai, tačiau, man
atrodo, bendrom pastangom kartais mums
pavyko juos bent krašteliu suglausti. Kai kada
tai nebūdavo net sunku. Kaip ir papasakoti
vaiko sapną. Berniukas, kurio tėvai išsiskyrė,
nuolat sapnuoja, kad mama veda jį į darželį per
tiltą virš traukinių bėgių. Aplinkui juoda juoda.
Tiltas dreba ir jis pats eina visas drebėdamas
iš baimės, kad tuoj nukris.

V. J.

MILDOS

Rapolas

Vilnius, „Genio“ pradinė mokykla, 3 kl.

V. J. Kas tu esi, Rapolai?
Rapolas Ką?
V. J. Kas tu esi?
Rapolas Aš esu žmogus. Aš esu gyvybė, egzistuojanti
žemėje.
V. J. O!
Rapolas Kas o?
V. J. Ar tu dažnai būni vienas?
Rapolas Taip. Mama namo grįžta tik vakare.
V. J. Po darbo?
Rapolas Taip.
V. J. Ką tu veiki, būdamas vienas?
Rapolas Žaidžiu „Lego“ ir žiūriu televizorių.
V. J. Ar norėtum, kad vis dėlto kas nors būtų šalia?
Rapolas Kartais.
V. J. Atsimeni, kaip mes kalbėdavomės vasarą?
Rapolas Mhm.

- V. J. Tai aš dabar jau klausiu.
- Rapolas O, pagaliau! Mėgstu atsakinėti į klausimus.
- V. J. Atsimeni, kad kalbėjomės apie karą?
- Rapolas Yes.
- V. J. Yes?
- Rapolas Yes. Na, taigi klauskit.
- V. J. Iš kur tu žinai apie karą?
- Rapolas Kaip iš kur žinau apie karą? Nelabai gerai suformuluotas klausimas.
- V. J. Tuoju suformuluosiu. Tą vasarą sakei, kad žmonės kare labai kenčia. Kenčia ne tik tie, kurie žūva, bet labai kenčia ir tie, kurie praranda savo artimuosius. Iš kur žinai?
- Rapolas Na, pavyzdžiui, išeina žmonės į karą. Jie miršta. Tai ką kitiems daryti? Tik verkti.
- V. J. Aš tau užduodu per sunkius klausimus?
- Rapolas Jūs man duosit sunkius klausimus. Aš linksmai atsakysiu, nes gyvenimas eina toliau.
- V. J. Ar žmonės gali prarasti vieni kitus ne per karą?
- Rapolas Taip.
- V. J. Tada ir aš klausiu, kaip tu. Kaip?
- Rapolas Taip, kad praranda. Čia reikia parašyti „t taškas“, „t taškas“. Ir taip toliau, ir taip toliau. Nes gyvenimas eina toliau.
- V. J. Ar žinai, Rapolai, kad laikais kaip labai tvirtas suaugęs žmogus, kuris visus savo rūpesčius pasilieka sau. Ar suaugusieji su tavim taip pat elgiasi?

- Rapolas Nelabai suformuluotas klausimas. Kaip elgiasi?
- V. J. Taip pat, kaip tu. Neužkrauna kitiems savo rūpesčių.
- Rapolas Kartais taip. Kartais ir ne. Bet man labiau patinka tokie klausimai, kas tau patinka, ką tu mėgsti.
- V. J. Į tokį klausimą gali atsakyti kiekvienas.
- Rapolas Ne kiekvienas.
- V. J. Kodėl?
- Rapolas Todėl, kad kai kurie net nepažįsta savęs.
- V. J. O tu pažįsti save?
- Rapolas Taip.
- V. J. Kokiu būdu?
- Rapolas Iš prigimties.
- V. J. Gera prigimtis.
- Rapolas Jo. Buvau storas mažiukas snargliukas. Mažiukas pupuliukas.
- V. J. Kaip užaugai?
- Rapolas Gimtadienis po gimtadienio, gimtadienis po gimtadienio. Ir užaugau. Man jau devyneri metai.
- V. J. Ar tu norėtum, kad mama ir tėtis gyventų kartu?
- Rapolas Taip. Jūs užrašykite: „Jis tai pasakė ryžtingai ir nuovokiai.“
- V. J. Tikriausiai todėl sapnuoji tą savo baisųjį sapną?
- Rapolas Dėl ko?
- V. J. Kad jie ne kartu.

Rapolas Galbūt. Bet dabar aš jo nebesapnuoju.
V. J. Ar tau kartais norisi kam nors pasakyti apie savo baimes?

Rapolas Noriu. Bet ne kiekvienam žmogui.
V. J. Kas tas žmogus galėtų būti?

Rapolas Mama.
V. J. Kiek aš tave pažįstu, tu jai labai daug ko nesakai.
Rapolas Kaip? Aš jai viską sakau.
V. J. Bet apie sapną ji nežinojo.
Rapolas Žinojo. Tik gal neprisiminė. Kaip ir aš daug ko neprisimenu.

V. J. Kaip tau atrodo, ar suaugusieji ko nors bijo?
Rapolas Taip.
V. J. Kaip tu manai, ko?
Rapolas Ko jie bijo? Baimės. Kurios aš nebijau.
V. J. Gal galėtum paaiškinti. Kaip tu sakai: blogai suformuluotas atsakymas.

Rapolas Tai kad nėra ko aiškinti. Jie bijo baimės.
V. J. O kas yra baimė?
Rapolas Baimė yra žmogaus priešas.
V. J. Vis tiek nesuprantu.
Rapolas Suaugusieji bijo. Vaikai nebijo. Sakykim, aš baimės nebijau.

V. J. Kaip tu išmokai jos nebijoti?
Rapolas Tiesiog nugalėjau ją.
V. J. Kaip?
Rapolas Sapnais. Pagalvojau, jei iš tikrųjų bus taip, tai geriau nebijoti.